

DOI [https://doi.org/10.32689/2617-9660-2026-1\(37\)-34-41](https://doi.org/10.32689/2617-9660-2026-1(37)-34-41)
УДК 342.9:004.738.5

ВИДИ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Ковальський Р. Б.

TYPES OF VIRTUAL ASSETS AND THEIR SIGNIFICANCE FOR ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION

Roman Kovalskyi

Анотація

У статті досліджуються основні підходи до класифікації віртуальних активів та їх значення для формування ефективної системи адміністративно-правового регулювання обігу таких активів. Проаналізовано міжнародні та національні підходи до визначення поняття віртуального активу, а також особливості його правової природи у сучасному праві. Особливу увагу приділено положенням Регламенту Європейського Союзу про ринки криптоактивів (MiCA), рекомендаціям Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей та підходам, що застосовуються у міжнародній практиці щодо класифікації криптоактивів.

У статті розглянуто технологічний, функціональний та регуляторний підходи до класифікації віртуальних активів. Проаналізовано особливості криптовалют, токенів, стабільних токенів та невзаємозамінних токенів, а також визначено їх основні функції у цифровій економіці. Зазначено, що віртуальні активи можуть виконувати платіжну, інвестиційну, утилітарну та інші функції, що обумовлює необхідність застосування диференційованих підходів до їх правового регулювання та державного нагляду.

Акцентовано увагу на тому, що класифікація віртуальних активів має важливе значення для визначення правового режиму відповідних активів, формування механізмів державного контролю та застосування заходів фінансового моніторингу. Встановлено, що відсутність єдиного підходу до класифікації віртуальних активів ускладнює формування ефективної системи адміністративно-правового регулювання їх обігу та створює правову невизначеність у сфері функціонування ринку цифрових активів. Обґрунтовано необхідність подальшого вдосконалення підходів до систематизації віртуальних активів з урахуванням їх технологічних, економічних та правових характеристик.

Ключові слова: віртуальні активи, криптоактиви, криптовалюта, класифікація віртуальних активів, адміністративно-правове регулювання, MiCA, цифрові активи.

Abstract

The article examines the main approaches to the classification of virtual assets and their significance for the formation of an effective system of administrative and legal regulation of the circulation of such assets. International and national approaches to defining the concept of a virtual asset, as well as the peculiarities of its legal nature in modern law, are analysed. Particular attention is paid to the provisions of the European Union Regulation on Markets in Crypto-Assets (MiCA), the recommendations of the Financial Action Task Force and the approaches applied in international practice regarding the classification of crypto-assets.

The article considers technological, functional and regulatory approaches to the classification of virtual assets. The peculiarities of cryptocurrencies, tokens, stablecoins and non-fungible tokens are analysed, and their main functions within the digital economy are determined. It is noted that virtual assets may perform payment, investment, utility and other functions, which necessitates the application of differentiated approaches to their legal regulation and state supervision.

Attention is focused on the fact that the classification of virtual assets is important for determining the legal regime of the relevant assets, forming mechanisms of state control and applying financial monitoring measures. It has been established that the absence of a unified approach to the classification of virtual assets complicates the formation of an effective system of administrative and legal regulation of their circulation and creates legal uncertainty in the functioning of the digital asset market. The necessity of further improving approaches to the systematisation of virtual assets, taking into account their technological, economic and legal characteristics, is substantiated.

Key words: virtual assets; crypto-assets, cryptocurrency, classification of virtual assets, administrative and legal regulation, MiCA, digital assets.

1. Вступ. Розвиток технологій розподілених реєстрів та цифрової економіки сприяв появі нових форм активів, які функціонують виключно у цифровому середовищі. До таких активів належать віртуальні активи, що набули значного поширення у фінансовій, інвестиційній та платіжній сферах. Зростання обсягів операцій з віртуальними активами та їх інтеграція у глобальну фінансову систему зумовлюють необхідність формування ефективної системи їх правового регулювання.

Разом із тим різноманіття віртуальних активів та відсутність єдиного підходу до їх класифікації ускладнюють вироблення узгоджених механізмів державного регулювання. Різні види віртуальних активів можуть виконувати відмінні економічні функції, зокрема виступати засобом платежу, інвестиційним інструментом або цифровим представленням майнових прав. У зв'язку з цим важливого значення набуває визначення їх основних видів та формування відповідної класифікації.

Питання класифікації віртуальних активів набуло особливої актуальності у контексті розвитку міжнародного регулювання, зокрема прийняття Регламенту Європейського Союзу про ринки криптоактивів (MiCA), який встановлює комплексну систему правового регулювання таких активів та виділяє окремі їх категорії [11]. Водночас міжнародні організації, зокрема FATF та BIS, пропонують власні підходи до визначення та класифікації віртуальних активів [1; 6].

У таких умовах вивчення видів віртуальних активів та їх ролі у формуванні ефективної системи адміністративно-правового регулювання набуває важливого теоретичного та практичного значення. Метою статті є визначення основних видів віртуальних активів та з'ясування їх значення для формування ефективної системи адміністративно-правового регулювання їх обігу, а також дослідження можливостей їх класифікації для цілей адміністративно-правового регулювання.

2. Матеріали та методи. У процесі дослідження використано загальнонаукові та спеціально-юридичні методи пізнання. Зокрема, формально-юридичний метод застосовано для аналізу положень міжнародних та національних нормативно-правових актів у сфері регулювання віртуальних активів. Порівняльно-правовий метод використано для зіставлення підходів до класифікації віртуальних активів у праві Європейського Союзу, документах FATF та на-

ціональному законодавстві України [4; 5; 11]. Системно-структурний метод дозволив визначити основні підходи до класифікації віртуальних активів та встановити взаємозв'язок між їх технологічними, економічними та правовими характеристиками.

Матеріалами дослідження стали положення Регламенту Європейського Союзу про ринки криптоактивів (MiCA) [11], рекомендації FATF [5; 6], документи Банку міжнародних розрахунків [1; 2], проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо врегулювання обороту віртуальних активів в Україні» [4], а також наукові праці вітчизняних і зарубіжних дослідників у сфері правового регулювання криптоактивів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика правової природи та класифікації віртуальних активів активно досліджується як у зарубіжній, так і у вітчизняній науковій літературі. Значну увагу цьому питанню приділяють міжнародні організації та науковці, які аналізують правові та економічні аспекти функціонування криптоактивів.

Зокрема, у працях зарубіжних дослідників розглядаються питання правового регулювання криптоактивів та формування нових підходів до їх класифікації у сучасній фінансовій системі. У цьому контексті важливе значення мають дослідження С. Вrummer [3], присвячені правовим та монетарним аспектам криптоактивів, а також роботи Г. Mkrtchyan та Н. Treiblmaier [9], у яких аналізуються регуляторні наслідки запровадження регламенту MiCA.

Окремі аспекти функціонування криптоактивів та децентралізованих фінансів висвітлюються у звітах міжнародних організацій, зокрема Банку міжнародних розрахунків, у яких аналізуються функції криптоактивів та їх вплив на фінансову стабільність [1; 2].

У вітчизняній науковій літературі також досліджуються питання правової природи криптовалют, їх використання як засобу платежу та перспективи розвитку національного регулювання у цій сфері [5; 12; 13]. Разом із тим питання класифікації віртуальних активів у контексті адміністративно-правового регулювання потребує подальшого наукового осмислення.

3. Результати та обговорення. У сучасному праві поняття віртуального активу не має єдиного універсального визначення, що зумовлено різноманіттям форм і функцій таких активів.

У міжнародній практиці та національних правових системах застосовуються різні підходи до визначення цього поняття, які відображають як технологічні особливості функціонування віртуальних активів, так і їх економічну природу.

Одним із найбільш поширених підходів є визначення, запропоноване Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), відповідно до якого віртуальний актив визначається як цифрове представлення вартості, яке може бути об'єктом обігу або передачі у цифровій формі та використовуватися для платіжних або інвестиційних цілей [6]. При цьому до таких активів не належать цифрові представлення фіатних валют або інших фінансових інструментів, які вже підпадають під дію фінансового законодавства.

Подібний підхід використовується і у праві Європейського Союзу. Зокрема, відповідно до Регламенту ЄС про ринки криптоактивів (MiCA), криптоактив визначається як цифрове представлення вартості або прав, яке може передаватися та зберігатися в електронній формі з використанням технології розподіленого реєстру або подібних технологій [11]. У сучасній міжнародній практиці саме MiCA розглядається як один із найбільш комплексних нормативних підходів до регулювання криптоактивів [9].

Питання правової природи віртуального активу є одним із ключових у контексті формування належної моделі його правового регулювання. Це зумовлено тим, що віртуальні активи не вписуються повною мірою у традиційні категорії об'єктів права, оскільки поєднують у собі ознаки цифрового явища, економічної цінності та об'єкта цивільного обороту.

У вітчизняному підході, відображеному у проекті Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо врегулювання обороту віртуальних активів в Україні», віртуальний актив визначається як нематеріальне благо, що є об'єктом цивільних прав, має вартість та виражене сукупністю даних в електронній формі [4]. Таке визначення є важливим з точки зору правової кваліфікації, оскільки воно прямо вказує на цивільно-правову природу віртуального активу та водночас підкреслює його нематеріальний характер. Крім того, законопроект передбачає, що віртуальний актив може підтверджувати майнові права, зокрема права вимоги на інші об'єкти цивільних прав, що ще більше ускладнює його правову характеристику.

Отже, віртуальний актив не може розглядатися виключно як технічний запис у цифровій системі. Його правова природа виявляється у здатності бути самостійним об'єктом правовідносин, мати економічну цінність, бути об'єктом цивільного обороту та виступати носієм певних правомочностей. Саме це відрізняє віртуальні активи від звичайних електронних даних, які самі по собі не завжди мають ознаки об'єкта цивільних прав.

У міжнародному правовому дискурсі акцент здебільшого робиться не стільки на цивілістичній природі віртуального активу, скільки на його функціональному та економічному змісті. Так, у документах FATF віртуальний актив розглядається як цифрове представлення вартості, що може передаватися або використовуватися для платіжних чи інвестиційних цілей [5; 6]. У Регламенті MiCA криптоактив визначається як цифрове представлення вартості або прав, яке може передаватися та зберігатися в електронній формі з використанням технології розподіленого реєстру або подібних технологій [11]. Таким чином, міжнародний підхід більше зосереджений на оборотоздатності, функціональному призначенні та технологічному способі існування відповідного активу.

З огляду на це правова природа віртуального активу має комплексний характер. З одного боку, у вітчизняному законодавчому підході він розглядається як особливе нематеріальне благо, що є об'єктом цивільних прав, а з іншого – особливий цифровий інструмент, який може виконувати різні економічні функції: платіжну, інвестиційну, утилітарну або підтверджувальну. Саме така багатофункціональність обумовлює складність його правової кваліфікації та необхідність застосування диференційованих підходів до правового регулювання.

З огляду на вищезазначене доцільно виходити з того, що правова природа віртуального активу визначається не лише його технологічною формою, а й тим, які саме права або економічні можливості він надає своєму володільцю. Відповідно, один і той самий за технічною формою цифровий об'єкт може потребувати різного правового режиму залежно від свого функціонального призначення. Саме тому з'ясування правової природи віртуального активу є необхідною передумовою його подальшої класифікації та визначення належних механізмів адміністративно-правового регулювання.

Таким чином, у сучасному праві віртуальні активи розглядаються як особливий вид

цифрових об'єктів цивільних прав, що існують в електронному середовищі та можуть виступати предметом цивільного обороту. Водночас різноманіття їх функціональних характеристик зумовлює необхідність формування відповідних підходів до їх класифікації.

Одним із підходів до класифікації віртуальних активів є технологічний підхід, який ґрунтується на особливостях їх створення, функціонування та використання у цифровому середовищі.

Найбільш поширеною категорією віртуальних активів є криптовалюти, які функціонують на основі технології блокчейн та використовуються переважно як засіб обміну або збереження вартості. До таких активів належать, зокрема, Bitcoin та інші подібні цифрові валюти, що не мають централізованого емітента.

Іншою категорією є токени, які створюються в межах певних блокчейн-платформ і можуть надавати їх власникам різні права або можливості. Зокрема, виділяють утилітарні токени (*utility tokens*), що забезпечують доступ до певних цифрових сервісів або продуктів, а також токени управління (*governance tokens*), які надають право брати участь у прийнятті рішень щодо розвитку відповідних децентралізованих платформ.

Окрему групу становлять так звані стабільні токени (*stablecoins*), вартість яких прив'язана до певного активу, наприклад фіатної валюти або кошика активів. Основною метою створення таких токенів є зменшення волатильності, характерної для багатьох криптоактивів. У сучасних дослідженнях окремо наголошується на необхідності посиленого регулювання *stablecoins* з огляду на їх потенційний вплив на фінансову стабільність та платіжні системи [2].

Також до сучасних видів віртуальних активів належать невзаємозамінні токени (*NFT*), які, як правило, не є взаємозамінними між собою та використовуються для підтвердження права власності на унікальні цифрові об'єкти, зокрема цифрові твори мистецтва, ігрові предмети або інші цифрові активи.

Зазначена класифікація відображає технологічні особливості створення та використання віртуальних активів, проте вона не завжди повною мірою враховує їх правові характеристики. Саме тому поряд із технологічним підходом важливе значення має регуляторна класифікація таких активів.

Регуляторна класифікація віртуальних активів формується з урахуванням їх правової

природи та економічних функцій, що дозволяє визначити відповідні механізми державного регулювання.

Одним із найбільш розвинених підходів до класифікації криптоактивів є модель, запроваджена у праві Європейського Союзу Регламентом MiCA [11]. Зазначений нормативно-правовий акт передбачає поділ криптоактивів на кілька основних категорій залежно від їх функціональних характеристик.

Зокрема, MiCA виділяє *asset-referenced tokens (ART)*, тобто токени, вартість яких прив'язана до кількох активів, зокрема валют, товарів або інших криптоактивів; *e-money tokens (EMT)*, вартість яких прив'язана до однієї офіційної валюти та які використовуються переважно як засіб платежу; а також інші криптоактиви, що не належать до зазначених категорій, зокрема утилітарні токени. Такий підхід дозволяє диференціювати регуляторні вимоги залежно від функцій конкретного виду криптоактивів [11]. У сучасній науковій літературі зазначається, що регламент MiCA формує основу для уніфікації підходів до регулювання криптоактивів у межах Європейського Союзу та створює передумови для підвищення правової визначеності на ринку цифрових активів [9].

Окрім цього, міжнародні організації також пропонують власні підходи до класифікації віртуальних активів. Зокрема, у дослідженнях Банку міжнародних розрахунків криптоактиви поділяються залежно від їх економічних функцій, серед яких виділяються платіжні активи, інвестиційні інструменти, а також активи, що використовуються у сфері децентралізованих фінансів [1]. Окрема увага у сучасних міжнародних дослідженнях приділяється також стабільним токенам (*stablecoins*), які можуть створювати ризики для фінансової стабільності та потребують спеціального регуляторного підходу [2].

Окрім технологічної та регуляторної класифікації, у науковій літературі широко застосовується також функціональний підхід до класифікації віртуальних активів. У межах такого підходу ключовим критерієм поділу виступає економічна функція, яку відповідний актив виконує у цифровому середовищі.

Зокрема, дослідники виділяють платіжні віртуальні активи, що використовуються передусім як засіб обміну або розрахунків між користувачами. До цієї категорії належать криптовалюти, які можуть виконувати функцію цифрового аналога грошей у межах певних цифрових еко-

систем. Окрему групу становлять інвестиційні криптоактиви, що можуть використовуватися як інструмент вкладення капіталу або отримання прибутку. У сучасних дослідженнях також звертається увага на високий рівень спекулятивності окремих криптоактивів та пов'язані з цим ризики для учасників ринку [14].

Крім того, у сучасній практиці виділяють утилітарні віртуальні активи, які надають доступ до певних цифрових сервісів або функціоналу відповідних платформ. Такі активи використовуються переважно у межах конкретних цифрових екосистем і можуть виконувати роль інструменту взаємодії між користувачами та цифровими сервісами.

Таким чином, функціональна класифікація дозволяє враховувати економічне призначення віртуальних активів та їх роль у цифровій економіці. У поєднанні з технологічним та регуляторним підходами вона формує більш комплексне уявлення про різноманіття віртуальних активів та сприяє формуванню ефективних механізмів їх адміністративно-правового регулювання.

Поряд із наведеними підходами для цілей адміністративно-правового регулювання доцільним видається також поділ віртуальних активів залежно від рівня ризику, який вони становлять для фінансової системи та сфери фінансового моніторингу. У цьому контексті можуть бути виділені віртуальні активи з низьким, середнім та високим рівнем регуляторного ризику залежно від рівня анонімності операцій, характеру їх використання, ступеня децентралізації та потенційних можливостей використання у протиправній діяльності. Такий підхід дозволяє застосувати диференційовані механізми державного нагляду та адміністративного контролю залежно від особливостей відповідного виду віртуальних активів.

Класифікація віртуальних активів має важливе значення для формування ефективної системи їх адміністративно-правового регулювання. Різноманіття функціональних характеристик таких активів обумовлює необхідність застосування диференційованих регуляторних підходів, що враховують особливості їх використання у фінансових, інвестиційних та інших економічних відносинах.

Насамперед класифікація віртуальних активів дозволяє визначити їх правову природу та місце у системі об'єктів цивільних прав. Залежно від економічної функції конкретного активу він може розглядатися як платіжний інструмент,

інвестиційний актив або цифрове представлення певних майнових прав. Відповідно до цього визначаються особливості правового режиму таких активів та механізми державного контролю за їх обігом.

Важливе значення класифікація віртуальних активів має і для визначення повноважень органів державної влади у сфері регулювання їх обігу. Наприклад, залежно від виду криптоактиву можуть застосовуватися різні регуляторні режими, що передбачають ліцензування діяльності постачальників послуг, встановлення вимог до емітентів відповідних токенів, а також здійснення нагляду за дотриманням вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу.

Показовим у цьому контексті є підхід, закріплений у праві Європейського Союзу Регламентом про ринки криптоактивів (MiCA) [11], який передбачає поділ криптоактивів на окремі категорії залежно від їх функціонального призначення. Такий підхід дозволяє встановлювати різні регуляторні вимоги до емітентів та постачальників послуг залежно від виду криптоактиву, що сприяє підвищенню ефективності державного нагляду у цій сфері. Крім того, міжнародні організації наголошують на необхідності формування комплексних підходів до регулювання криптоактивів на глобальному рівні з метою мінімізації системних ризиків та забезпечення фінансової стабільності [13].

Крім того, класифікація віртуальних активів має важливе значення для застосування механізмів протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму. У міжнародній практиці відповідні вимоги формуються, зокрема, у межах рекомендацій FATF, які передбачають застосування ризик-орієнтованого підходу до діяльності постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів [5; 6].

Таким чином, класифікація віртуальних активів виступає важливим елементом формування ефективної системи адміністративно-правового регулювання їх обігу. Вона дозволяє враховувати особливості різних видів криптоактивів та забезпечувати застосування диференційованих регуляторних механізмів, спрямованих на забезпечення стабільності фінансової системи, захист прав учасників ринку та запобігання зловживанням у сфері обігу цифрових активів.

У цьому контексті класифікація віртуальних активів виступає важливою передумовою формування ефективної адміністративної процедури регулювання їх обігу, оскільки дозволяє визна-

чити специфіку правового режиму відповідних активів та особливості застосування до них адміністративно-правових механізмів державного нагляду.

Незважаючи на розвиток міжнародного та національного регулювання у сфері обігу віртуальних активів, питання їх класифікації залишається одним із найбільш дискусійних у сучасній правовій науці. Це зумовлено швидким розвитком технологій блокчейн та появою нових видів цифрових активів, які поєднують ознаки різних правових категорій.

Однією з основних проблем є відсутність єдиного універсального підходу до класифікації віртуальних активів. У різних правових системах застосовуються різні критерії поділу таких активів, зокрема технологічні особливості, економічні функції або правова природа відповідних активів.

Крім того, у практиці часто виникають ситуації, коли один і той самий криптоактив може виконувати кілька функцій одночасно. Наприклад, певний токен може використовуватися як інвестиційний інструмент, засіб доступу до цифрового сервісу та елемент системи управління децентралізованою платформою. Це ускладнює визначення його правового статусу та вибір відповідного регуляторного режиму.

Ще однією проблемою є швидкість розвитку технологій, яка значно випереджає темпи формування правового регулювання. У зв'язку з цим законодавство нерідко не встигає адаптуватися до появи нових моделей використання віртуальних активів, що створює правову невизначеність у цій сфері. У сучасних міжнародних дослідженнях також наголошується на необхідності забезпечення балансу між стимулюванням інновацій та належним рівнем державного контролю за ринком цифрових активів [15].

У таких умовах формування чіткої та гнучкої системи класифікації віртуальних активів є важливою передумовою ефективного адміністративно-правового регулювання їх обігу.

4. Висновки. Проведене дослідження дозволяє дійти висновку, що віртуальні активи є складним та багатогранним явищем цифрової економіки, правова природа якого поєднує ознаки нематеріального блага, об'єкта цивільних прав та цифрового інструменту, що функціонує у децентралізованому середовищі. Різноманіття економічних функцій та технологічних характеристик таких активів зумовлює необхідність їх системної класифікації.

У сучасній науковій літературі та правовій практиці сформувався кілька основних підходів до класифікації віртуальних активів. Технологічний підхід враховує особливості створення та функціонування відповідних активів у цифровому середовищі, функціональний – їх економічне призначення, а регуляторний – правову природу та функціональні характеристики відповідних активів. Водночас для цілей адміністративно-правового регулювання доцільним є також застосування ризик-орієнтованого підходу до класифікації віртуальних активів залежно від потенційного впливу відповідних активів на фінансову систему та сферу фінансового моніторингу. Такий підхід сприятиме застосуванню більш диференційованих механізмів державного нагляду та контролю у сфері обігу віртуальних активів.

Особливого значення у цьому контексті набуває підхід, закріплений у праві Європейського Союзу Регламентом MiCA [11], який передбачає поділ криптоактивів на окремі категорії залежно від механізму забезпечення їх вартості та функціонального призначення. Така класифікація створює основу для диференційованого правового регулювання обігу криптоактивів та встановлення різних вимог до їх емітентів і постачальників відповідних послуг.

Врахування різних підходів до класифікації віртуальних активів має важливе значення для формування ефективної системи адміністративно-правового регулювання їх обігу. Чітке визначення видів криптоактивів дозволяє встановлювати адекватні регуляторні вимоги, визначати повноваження відповідних органів державної влади та забезпечувати належний рівень державного нагляду у цій сфері.

Отже, систематизація видів віртуальних активів виступає важливим елементом формування сучасної системи правового регулювання цифрової економіки. Подальше вдосконалення підходів до їх класифікації сприятиме підвищенню ефективності адміністративно-правового регулювання їх обігу та розвитку правового середовища для функціонування ринку віртуальних активів.

Конфлікт інтересів. Відсутній.

Фінансування. Дослідження проводилося без фінансової підтримки.

Доступність даних. Рукопис не має пов'язаних даних.

Використання штучного інтелекту. Під час підготовки статті використовувалась мовна мо-

дель штучного інтелекту ChatGPT (OpenAI, GPT-5.5) як допоміжний інструмент для мовно-стилістичного опрацювання тексту, структурування окремих фрагментів статті, технічного оформлення бібліографічних описів, а також підготовки англomовного перекладу анотації та References. Технології штучного інтелекту застосовувалися під час підготовки окремих структурних елементів статті та редакційного опрацювання окремих фрагментів основного тексту.

Автором самостійно здійснювалися підбір та аналіз наукових джерел, опрацювання міжнародних і національних нормативно-правових

актів у сфері регулювання віртуальних активів, формулювання наукових положень, висновків і пропозицій. Усі результати, отримані за допомогою інструментів штучного інтелекту, були додатково перевірені шляхом аналізу наукових джерел, міжнародних регуляторних документів та положень законодавства України і Європейського Союзу у сфері обігу віртуальних активів.

Використання технологій штучного інтелекту не вплинуло на самостійність наукових висновків автора та не визначало результати проведеного дослідження.

References:

1. Aquilina, M., Cornelli, G., Frost, J., & Gambacorta, L. (2024). *Cryptoassets and decentralised finance: Functions and financial stability implications*. Bank for International Settlements. <https://www.bis.org/publ/bppdf/bisrap156.pdf>
2. Arner, D. W., Auer, R., & Frost, J. (2020). *Stablecoins: Risks, potential and regulation*. Bank for International Settlements Working Papers, 905. <https://www.bis.org/publ/work905.pdf>
3. Brummer, C. (2019). *Cryptoassets: Legal and monetary perspectives*. Oxford University Press. https://api.pageplace.de/preview/DT0400.9780190077334_A38375798/preview-9780190077334_A38375798.pdf
4. Draft Law of Ukraine “On Amendments to the Tax Code of Ukraine and Certain Other Legislative Acts of Ukraine Regarding the Regulation of the Circulation of Virtual Assets in Ukraine” No. 10225-d dated April 24, 2025. (2025). <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/56271>
5. Fedorenko, T. V. (2024). *Pravove rehuliuвання virtualnykh aktyviv v Ukraini: perspektyvy rozvytku [Legal regulation of virtual assets in Ukraine: Development prospects]*. *Suchasnyi naukovyi zhurnal*, 3(1), 47–53. <https://doi.org/10.36994/2786-9008-2024-3-6>
6. Financial Action Task Force. (2021). *Guidance for a risk-based approach to virtual assets and virtual asset service providers*. FATF. <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Fatfrecommendations/Guidance-rba-virtual-assets.html>
7. Financial Action Task Force. (2025). *International standards on combating money laundering and the financing of terrorism & proliferation (FATF Recommendations)*. FATF. <https://www.fatf-gafi.org/content/dam/fatf-gafi/recommendations/FATF%20Recommendations%202012.pdf>
8. Financial Stability Board. (2023). *Global regulatory framework for crypto-asset activities*. <https://www.fsb.org/wp-content/uploads/P170723-1.pdf>
9. Mkrtchyan, G., & Treiblmaier, H. (2025). Business implications and theoretical integration of the Markets in Crypto-Assets (MiCA) regulation. *FinTech*, 4, Article 11. <https://doi.org/10.3390/fintech4020011>
10. Regulation (EU) 2023/1113 of the European Parliament and of the Council of 31 May 2023 on information accompanying transfers of funds and certain crypto-assets. (2023). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R1113>
11. Regulation (EU) 2023/1114 of the European Parliament and of the Council of 31 May 2023 on markets in crypto-assets and amending Regulations (EU) No 1093/2010 and (EU) No 1095/2010 and Directives 2013/36/EU and (EU) 2019/1937. (2023). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R1114>
12. Savchenko, Ye. Yu. (2024). *Vykorystannia virtualnykh aktyviv yak zasobu platezhu [Use of virtual assets as a means of payment]*. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, 8. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-8/22>
13. Tovkun, L. V., & Saienko, A. H. (2021). *Pravove rehuliuвання obihu virtualnykh aktyviv v Ukraini: suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku [Legal regulation of virtual asset circulation in Ukraine: Current state and development prospects]*. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, 10, 399–401. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-10/103>

14. World Economic Forum. (2024). *Digital assets regulation: Insights from jurisdictional approaches*. World Economic Forum. <https://www.weforum.org/publications/digital-assets-regulation-insights-from-jurisdictional-approaches/>
15. Zetzsche, D. A., Buckley, R. P., Arner, D. W., & Fцhr, L. (2019). The ICO gold rush: It's a scam, it's a bubble, it's a super challenge for regulators. *Harvard International Law Journal*, 63(2). https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3072298

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Ковальський Роман Борисович

аспірант кафедри теорії держави і права,
конституційного та адміністративного права
факультету права та міжнародних відносин,
Національний університет «Київський авіацій-
ний інститут»
e-mail: rbkovalsky@gmail.com
ORCID: 0009-0000-9244-0238

Roman Kovalskyi

Postgraduate Student at the Department
of Theory of State and Law, Constitutional
and Administrative Law, Faculty of Law and
International Relations, National Aviation
University "Kyiv Aviation Institute"
e-mail: rbkovalsky@gmail.com
ORCID: 0009-0000-9244-0238

Дата надходження статті: 22.03.2026

Дата надходження виправленої версії статті: 15.04.2026

Дата прийняття статті: 22.04.2026

Дата публікації статті: 09.06.2026